"నేను చెప్పిన విషయం ఏం ఆలోచించేరు?'' అడిగింది శారద భర్త పక్కనే కూర్చుని.

"ఏ విషయం'' అడిగేడు మూర్తి.

"అదే పద్మ విషయం.''

"ఏమిటది?''

"అప్పుడే మర్చిపోయేరా? రేపే వాళ్ళు వస్తున్నారు. నా చెల్లెలు క్రిందటిసారి వచ్చినప్పుడే-

మమత

ఆకెళ్ల వరలక్ష్మి

పద్మని తనతో తీసికెళ్తానని పట్టుబట్టింది. మొన్న రాసిన ఉత్తరంలో కూడా - బావతో పద్మని తీసి కెళ్ళటం విషయం అడిగి వుంచూ అని రాసింది.''

"రాస్తే'' చిరాగ్గా అన్నాడు మూర్తి.

"అది కాదండి పెళ్ళయి పదేళ్ళయినా దానికి పిల్లలు పుట్టలేదు. మన పద్మను కొన్నాళ్ళు సాకితే పిల్లలు పుడతారని దాని నమ్మకం.''

"ఇవన్నీ.... పిచ్చినమ్మకాలు."

"కావచ్చు. వాళ్ళపిచ్చి వాళ్ళకానందం. పంపితే ఏం పోయింది? అది నోరు తెరచి అడిగి కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుంటే - నా మనసు కరిగిపోయిందండి."

"దానివల్ల వచ్చే ఇబ్బందులు నీకు తెలియవు."

"ఏమిటో"

"మనపిల్ల ఎంతకాలం వాళ్ళయింట్లో ఉంటుంది? వాళ్ళకసలు పిల్లలే కలగకుంటే ఉంచేయగలవా? ఒకవేళ చేరిక అయిపోయిన పద్మరానంటే.... ఒకవేళ వాళ్ళు....వదలలేకుంటే...."

"మీవన్నీ వితండవాదాలు."

"అవును నావన్నీ వితండవాదాలు. మనకి మాత్రం ఏం పదిమంది వున్నారని.... శైలజ. ..గిరిజ పద్మ అంతేగా. అందులో పద్మ ఆఖరిది, ఆరుఏళ్ళు లేవు .. అది ఉండగలదా? ఏం ముగ్గుర్ని సముదాయించలేవా?"

"సముదాయిస్తాను....ఎందుకు సముదాయించ లేను? మీరు క్లబ్బులు, షికార్లు, స్నేహితులతో తిరిగిరండి. నేను వీళ్ళని సముదాయిస్తాను."

"దానికి - దీనికి సంబంధం ఏమిటి"

"అదికాదండి .... మనం ముగ్గురి పిల్లల్ని సమానమైన శ్రద్ధ - ఓపికా చూపి - వాళ్ళ అభిరుచులు - అలవాట్లు గ్రహించి పెంచలేం కదా? నా చెల్లెలుకయితే పద్మతోటే లోకం కనుక అది ఎంతో శ్రద్ధగా పెంచుకుంటుంది."

"నువ్వొక ఫూల్‌వి. నువ్వేం....మాట్లాడతావో నీకు తెలియదు. దానివల్ల వచ్చే సాధక బాధకాలు నువ్వు ఆలోచించటంలేదు." అన్నాడు మూర్తి అసహనంగా.

"అవును. నేను ఫూల్‌నే....పిల్లలు లేరని అఘోరిస్తున్న చెల్లెలు నా పిల్లని సాకుతానంటే_ కాదనలేని సెంటిమెంటల్ ఫూల్‌ని" అంటూ విసురుగా వెళ్ళిపోయింది శారద.

*

రెండు రోజుల తర్వాత పూర్ణ .... స్వామి వచ్చేరు. శారద వాళ్ళకి ఊరంతా చూపించింది. రేపు తిరిగి వెళ్ళిపోతారనగా మూర్తి, శారద, పూర్ణా, స్వామి అంతాగుడికెళ్ళేరు. పూర్ణ వచ్చిన దగ్గర నుంచి పద్మని మాలిమి చేసుకోవటం మూర్తి

గ్రహించకపోలేదు. అంతా గుడి మెట్ల మీద కూర్చున్నారు.

"పద్మా....నాతో విశాఖ వస్తావా?" అడిగింది పూర్ణ. కొబ్బరికాయి ముక్క తింటున్న పద్మ తలూపింది.

"ఇకనేం బావా....పద్మని నేను తీసి కెళ్ళచ్చు" అంది పూర్ణ.

"బహుశా పద్మ విశాఖ అంటే....సినిమా అనుకుంటోందేమో!" అన్నాడు మూర్తి.

స్వామి నవ్వేడు.

శారద, పద్మ మీదకు వంగి "పిన్నితో వాళ్ళ ఊరు....విశాఖపట్నం వెళతావా?" అంది.

పద్మ మాట్లాడలేదు.

"చెప్పు పద్మా...." లాలనగా అడిగింది పూర్ణ.

"అక్కడికెళ్ళి బోలెడు రోజులుండగలవా?" అడిగేడు మూర్తి.

"ఓ ఉంటాను. పిన్ని వాళ్ళింటి దగ్గర బోలెడు బొమ్మలున్నాయి. రంగులరాట్నం వుందిట...." అంది పద్మ.

"ఎవరు చెప్పేరు"

"పిన్ని చెప్పింది."

పూర్ణ తల ఎటో తిప్పుకొంది.

కాస్సేపు నిశబ్దం అవరించింది. ఆ నిశబ్దం అందరికి ఇబ్బందిగానే వుంది.

పూర్ణ నిశబ్దతను చీలుస్తూ "ఏం బావా.... పద్మని తీసికెళ్ళనా" అడిగింది.

"మీ అక్కనడుగు"

"ఈ పైమాటలకేంలెండి. మీరే ఏదో తేల్చి చెప్పండి అంతేకాని నువ్వే పంపేవని...ఆ తర్వాత అనద్దు"

"నేను అనేదేముంది శారదా....దాన్ని వదిలి ఉండగలనంటే పంపించు...నీ ఇష్టం"

"ఏం పరాయిచోటా....నేను భయపడ్డానికి..."

"ఆ భయం నీకక్కర్లేదు. ప్రాణంలా చూసు కుంటాం" అంది పూర్ణ.

"సరే....అయితే తీసికెళ్ళండి."

"థాంక్స్" అన్నాడు స్వామి లేస్తూ.

అందరూ లేచేరు.

*

ఆ రోజే ప్రయాణం. శారద ఇల్లంతా వెతికి పద్మ బట్టలు, జోళ్ళు అన్ని ప్యాక్ చేసింది. పద్మ ఊరుకెళ్ళే ఉత్సాహంలో వుంది. పెద్దవాళ్ళు భోజనాలు చేస్తున్నారు.

శైలజ – గిరిజ పుస్తకాలు చేత్తోపట్టుకొన్నా-చూపులు మాత్రం పద్మ మీదే వున్నాయి. ఏదో పని మీద గదిలోకొచ్చింది పద్మ. అంతవరకు చదువుకుంటున్నట్లు. కూర్చున్న ఇద్దరూ ఆమెకు చేరోపక్క చేరారు.

"పద్మా....వెళ్తున్నావా?" అడిగింది శైలజ.

"ఆ! రైలెక్కుతాను."

"మరింకెప్పుడూ రావా" అడిగింది గిరిజ.

"ఊహూ, అక్కడ రంగులరాట్నం వుంది."

"మన వూళ్లోనూ ఎగ్జిబిషన్‌లో జెయింట్‌వీల్ వుందిగా."

"ఉంది....వుంటేనేం....నేను రంగులరాట్నం ఎక్కుతా."

"వెళ్ళు-పో....మేం నీజట్టు ఉండము" పచ్చి కొట్టింది-గిరిజ.

"పోనీ...." రెండు బుగ్గలలో గాలి నింపి గుప్పెళ్ళతో కొట్టుకుంటూ అంది పద్మ.

భోజనం చేసి సావిట్లోకొచ్చిన మూర్తి అది చూసి గదిలోకెళ్ళి-

"శైలా....పద్మ వెళ్ళటం నీకిష్టం లేదా?" అడిగేడు.

శైలజ మాట్లాడలేదు.

"గిరిజా....నీకూ"

గిరిజ మాట్లాడలేదు.

"అబ్బో. మా పద్మ రడీ అన్నమాట" గదిలోకి వస్తూ అంది పూర్ణ. వెనుకగా శారద.... స్వామి వచ్చేరు.

"మీ పద్మ ఏంటో....మా పద్మ" గిరిజ దాదాపు అరిచింది.

ఆమె అరుపుకి పెద్దవాళ్ళు ఆశ్చర్యపోయారు. పూర్ణ తల దించుకొంది.

"నోర్ముయ్. పిన్నిని అలా అనచ్చా" చాచి లెంపకాయి కొట్టింది శారద-కూతుర్ని.

"చిన్నపిల్ల....కొడతావెందుకే...." అంది పూర్ణ. అంతా చూస్తూ నిలబడిన మూర్తి నిట్టూర్చేడు. గిరిజ ఏడుస్తూ వెళ్ళిపోయింది.

"టైము అయిపోయింది" అన్నాడు స్వామి.

టాక్సీని పిలిచేరు.

పూర్ణ-భర్త పద్మ టాక్సీ ఎక్కేరు.

టాక్సీ కదలబోతుండే....శారదకు కళ్ళనీళ్ళు తిరిగేయి.

"పద్మని జాగ్రత్త....రాత్రి పక్కపాడు చేస్తుంది. ప్రొద్దున్నే పాలు తాగించు." అంటూ ఏమేమో చెప్పింది. టాక్సీ కదలబోయింది.

"పోనీ నేను స్టేషన్‌కి వస్తానే" అంది శారద అకస్మాత్తుగా అక్కలో వచ్చిన మార్పు గ్రహించిన పూర్ణ.

"నువ్వు రడీగా లేవు. ఆలస్యమవుతుంది. పద డ్రైవర్..." అంది పూర్ణ. టాక్సీ బయలుదేరింది.

"అమ్మయ్య" అనుకుంది పూర్ణ.

*

"మీరు అంతగా...వాదించేరుకదా....చూడండి పద్మ చాలా హుషారుగా వుందట సెంట్రల్ స్కూల్లో వేసేరట - బాగా చదువుతోందిట పూర్ణ రాసింది" అంది శారద ఉత్తరం చదివి.

"మంచిదేగా" అన్నాడు మూర్తి.

"ఏమిటా నిర్లక్ష్యం? నేను చెబుతున్నది మన అమ్మాయి పద్మ విషయం. రెండు నెలలకే దాన్ని మర్చిపోయేరా?"

"మర్చిపోవటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను."

"అవును...మీరు మగాళ్ళు...తేలిగ్గానే మర్చిపోతారు. పేగులోంచి పేగు ఇచ్చి కన్నాం కనుక మేము పాకులాడతాం." అంటూ శారద విసురుగా వెళ్ళిపోయింది.

పద్మ వెళ్ళిన దగ్గర నుంచి శారదలో వచ్చిన మార్పు మూర్తి గమనించకపోలేదు. అందుకే మౌనంగా ఉండిపోయాడు.

*

"అది వెళ్ళి నాలుగు నెలలు అయిందికదా. మీకు దాన్ని చూసిరావాలని లేదండీ?" అంది శారద చిలకల్చుట్టి ఇస్తూ. "లేదు" అన్నాడు మూర్తి.

"అది కాదండి పిల్లలు గోలపెడుతున్నారు. ఆ గిరిజకయితే అస్తమానూ పద్మధ్యానే....రోజుకి పదిసార్లు అడుగుతుంది."

"పిచ్చిది."

"ఎవరూ" అంది శారద.

"గిరిజ."

"ఎందువల్లా" అడిగిందామె.

మూర్తి సమాధానం చెప్పలేదు.

మహిళా పోలీస్

వి. విజయకుమారి.

ఒక ప్రముఖ కవి చెప్పినట్టు మహిళలు ఈ రోజుల్లో అబలలు ఎంత మాత్రం కారు. వారు సబలలు. స్త్రీలు పురుషులతో సమానంగా అన్ని రంగాలలో ముందంజ వేస్తున్నారు. స్త్రీలు చేయలేని పని అంటూ లేదు. అందుకే పోలీసు, తంతి తపాలా, రైల్వే, ఇంజనీరింగ్, రెవెన్యూ మొదలైన శాఖలలో ఈనాడు మహిళలను చూస్తున్నాము.

విజయవాడలో 1971లోనే మహిళలతో పోలీసు విభాగాన్ని నెలకొల్పారు. ఇందులో ఆరుగురు మహిళా పోలీసు కాన్‌స్టేబిల్స్ ఉన్నారు. వీరంతా డైరెక్టు రిక్రూట్‌మెంట్‌లో సెలెక్టు అయినవారు.

ఈ మహిళా పోలీసులు చేసే పనులు ఏమిటంటే-బస్సుస్టాండులోను, సినిమా థియేటర్ల వద్ద స్త్రీల క్యూలు సరిగా ఉండేటట్టు చూడడం, స్త్రీలు ప్రదర్శనలు, నిరాహారదీక్షలు, ఘెరావ్‌లు, ధర్నాలు బైఠాయింపులు చేస్తే వారిని అరెస్టు చేయడం, గన్నవరం విమానాశ్రయంలో లేడీ ప్యాసింజరులను తనిఖీ చేయడం, ట్రాఫిక్‌ను కంట్రోల్ చేయడం.

ఉదయం 8 నుండి 12 గంటల వరకు, సాయంత్రం 4 నుండి 8 గంటలవరకు స్త్రీ పోలీసులు డ్యూటీ చేస్తారు. వీరి జీతం రు 450లు. హైదరాబాద్ అంబర్ పేటలో వీరికి శిక్షణ ఇచ్చారు. మహిళా పోలీసు అవడానికి కావలసిన కనీస అర్హత పదవ తరగతి ప్యాసు కావడం. విజయవాడలో శ్రీమతి పి. వరలక్ష్మి, వి. విజయకుమారి, కుమారి ఎస్. ఎస్. ఇందిరాదేవి, ఎం. సంతోషమ్మ, డి. వి. ఆర్. ఆర్. మేరీ, ఎం. కస్తూరిబాయి పోలీసు కాన్‌స్టేబిల్స్‌గా పని చేస్తున్నారు.

ధరల పెరుగుదలకు నిరసనగా ఆ మధ్య జరిగిన ఆందోళనలలో మహిళా కార్యకర్తలను అరెస్టు చేయడంలోనూ ప్రత్యేక ఆంధ్ర ఉద్యమంలోను, తాము అనేక ఇబ్బందులకు గురి అయ్యామని మహిళా పోలీసులు చెప్పారు. కనకదుర్గ దసరా ఉత్సవాలలో యాత్రికులకు సేవ చేయడం ఉత్సాహంగా ఉంటుందని అన్నారు.

మహిళ పోలీసు విభాగాలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కాకినాడ, గుంటూరు, వైజాగ్, శ్రీకాకుళం, హైదరాబాద్, కర్నూలు, ఒంగోలు మొదలైన పట్టణాలలో వున్నాయి.

ఈ మహిళా పోలీసులకు ప్రభుత్వం అద్దె లేని క్వార్టర్స్ ఇచ్చింది. బయట పట్టణాలకు వెడితే వీరికి రోజుకు రు 4-50 చొప్పున అలెవన్స్ యిస్తారు. లాఠీచార్జి, రైఫిల్ షూటింగ్‌లో వీరు శిక్షణ పొందారు.

త్వరలోనే విజయవాడకు ఒక మహిళా హెడ్ కాన్‌స్టేబిల్ కూడా రాబోతున్నారు.

—మీరా

" ఏం మాట్లాడరు. చూస్తున్నా...ముందు నుంచి మీకు శైలజ-గిరిజా...అంటే ఇష్టం. మూడోసారి ఆడపిల్లే పుట్టిందని పద్మను చూస్తే...చిరాకు-అవునా ?''

మూర్తి మాట్లాడలేదు.

" ఏం మాట్లాడరేం..."

" పద్మ గురించి నేనెందుకు మాట్లాడాలి? నేను పెంచే పిల్లలు గూర్చే మాట్లాడతాను " కోపంగా అన్నాడు మూర్తి. శారద కళ్ళలో నీళ్ళు గిర్రున తిరిగేయి.

" ఏమిటా అఘాయిత్యం మాటలూ ? ఆ పిల్ల మాత్రం మన పిల్ల కాకపోతుందా ? నాలుగు రోజులు ఉంచుకొంటానంటే పంపేము. పోని.... మీకంతగా యిష్టం లేకుంటే తీసికొచ్చేయండి."

" నా పూర్తి యిష్టంతోటే పంపేను. ఇక ఆ ప్రసక్తి నా దగ్గర తేకు " అంటూ పడుకున్నాడు మూర్తి.

శారద చాలాసేపు ఆలోచిస్తూ ఉండిపోయింది.

*

మూర్తి ఆఫీసు నుంచి వచ్చేసరికి శైలజ - గిరిజా వున్నారు.

" శైలా....అమ్మ ఏది ''

" గుడికెళ్లింది డాడీ.''

" ఏం...."

పిల్లలిద్దరు మాట్లాడలేదు. ఒకరి మొహాలొకరు చూస్తూ వుండిపోయారు.

'' పూజ చేయించటానికెళ్లిందా ?''

శైలజ తల వూపింది.

'' రేపు చేయించచ్చుగా '' అన్నాడు మూర్తి విసుగ్గా.

'' పద్మ పుట్టినరోజు ఈవాళే కదా ! రేపు చేయిస్తారేంటి.''

మూర్తి ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

శైలజ నోరు జారిన గిరిజకేసి కోపంగా చూసింది.

"ఏం శైలా-అమ్మ నాతో చెప్పవద్దందా ?''

శైలజ మాట్లాడలేదు.

'' ఫరవాలేదు చెప్పు.''

'' అవును. పద్మ గురించి మీరు ఉండగా మాట్లాడితే తిడతారంది " అంది శైలజ.

మూర్తి భారంగా వూపిరి వదిలి గదిలోకెళ్ళి తలుపు మూసుకున్నాడు. బీరువాలోంచి ఆల్బమ్ తీసి తెరిచేడు. పద్మ ఫోటోని ముద్దు పెట్టుకొని మనసులోనే పద్మని దీవించేడు.

తలుపు తట్టిన చప్పుడయింది.

ఆల్బమ్ బీరువాలో పెట్టి తలుపు తెరిచేడు. ఎదురుగా కళ్ళనీళ్ళతో వుంది శారద. ఆమె చేతిలో కవరుంది.

" ఏమండి.... ఈ ఉత్తరం చూశారా " అందామె కంగారుగా.

మూర్తి ఆమె చేతిలోని కాగితం అందుకున్నాడు. చిన్న కాగితం మీద పెన్సిలుతో తాటికాయంత అక్షరాలతో రాసి వుంది - " అమ్మా....నన్ను తీసుకొని వెళ్ళు '' అని వుంది.

ఆశ్చర్యంగా చూశాడు మూర్తి.

'' ఏమిటలా చూస్తారు. అది పద్మ రైటింగ్.... ఏమిటిది ఎందుకిలా రాసింది....నాకేదో భయంగా వుంది. ప్లీజ్ వెళ్ళండి. పద్మని తీసికొని రండి. మిమ్మల్నే-వెళ్ళండి పద్మని చూడాలి'' పిచ్చిదానిలా మూర్తి రెండు చేతులు పుచ్చుకొని ఏడ్చింది శారద.

మూర్తి చలించేడు....నిలద్రొక్కుకొని.

"ఏమిటా పిచ్చి శారదా ! అలాగే లే....బెంగ పెట్టుకుని రాసిందేమో. అదేంటి కవరు మీద స్వామి రైటింగ్."

[లోకజ్ఞానం-సమాధానాలు]

1. ' లాండ్ అఫ్ ది ఫ్రీ ' (Land of the free) లేక ' స్వతంత్ర భూమి ' దక్షిణ ఆసియాలో కల్లా ' వలస రాజ్యంగా ' వుండని ఏకైక దేశం థాయ్‌లాండ్ మాత్రమే. రాజధానీ నగరం - బాంగ్‌కాక్.
2. గురుముఖి.
3. నలభై ఎనిమిదిసార్లు. 1,971,000 కిలోమీటర్ల దూరం ఆమె అంతరిక్షంలో ప్రయాణం చేసింది.
4. సంవత్సరం పడుతుంది. నెలకి సుమారు అరంగుళం చొప్పున పెరుగుతుంది.
5. స్వామి వివేకానంద. 1897లో స్థాపించబడినది.
6. ఐ. బి. ఆర్. డి. (I. B. R. D.) - ఇంటర్నేషనల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ రికన్‌స్ట్రక్షన్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్. అంతర్జాతీయ పునర్నిర్మాణము, అభివృద్ధి కార్యకలాపాలకోసం ఏర్పాటు చేయబడిన బ్యాంకు కాబట్టి ప్రపంచ బ్యాంకుకి ఈ పేరు కూడా వచ్చింది.
7. గ్రేట్ నికోబార్ దీవులు. కన్యాకుమారి దక్షిణ భాగంలో 8° కన్న కాస్త అధికంగానే ఉత్తరం వైపుకి వుంది. కాని గ్రేట్ నికోబార్ దీవులు 7° కన్న తక్కువగా ఉత్తరం వైపుకి మొగ్గి వున్నాయి.
8. పారిస్ (ఫ్రాన్స్)
9. పునరుత్పత్తి గల మగ, ఆడ చీమలన్నిటికీ రెక్కలు వుంటాయి. ఈ రెక్కల చీమలు సాధారణంగా తమ ' తొలిరాత్రి ' రోజున పుట్టగా గుమిగూడి తిరుగుతూ కనిపిస్తాయి. తక్కిన చీమలన్నీ కూడా కష్టజీవులు. ఇవి కేవలం చాకిరీ చెయ్యడానికి మాత్రమే పనికి వస్తాయి. ఈ ఆడ, మగ చీమలని కార్మిక చీమలు అంటారు. వీటికి రెక్కలు వుండవు.
10. ' విహారా ' కాలక్రమేణ బీహారుగా మారింది. ' విహారా ' అంటే బౌద్ధుల ఆరామ మందిరం అని అర్థం.

కొందరి తల మీద పురుగు కొట్టినట్లు ఒకేచోట గుండ్రంగా జుట్టు రాలిపోవడం కద్దు. ఇది చూడడానికి అసహ్యంగా వుంటుంది. అలాంటి వారు నాలుగు మిరియపు గింజలను బాగా పొడి చేసి అందులో ఒక చిన్న నీరుల్లిని నలిపి కలుపుకుని అక్కడ బాగా మర్దించాలి. ఇలా పది రోజులపాటు రుద్దుతూ వచ్చినట్లయితే ఆ స్థలంలో శిరోజాలు పెరుగుతాయి.
—రాధా పరిమళం

" మీరు వెళతారా—లేక పద్మని తీసికొని రమ్మని టెలిగ్రాం ఇవ్వనా " ఆవేశంగా అంది శారద.

"పద్మకక్కడ ఏ లోటూ లేదు. నువ్వు కంగారు పడకు."

" నేను నమ్మను. మీరు వెళతారా వెళ్ళరా.... ఆ ఉత్తరం చూసి మీ గుండె నీరయిపోవటం లేదండీ ?"

" లేదు....నాది రాతి గుండె. అందుకే పూర్ణ వంపమన్నప్పుడు కరిగిపోలేకపోయాను. ఇప్పుడూ కరగలేదు."

" నాకు తెలుసండి. మీరు వద్దంటే పంపేనని సాధిస్తున్నారా ? పోని....నేనే పంపేను. నేనే తీసి కొచ్చేయమంటున్నాను. తీసికొచ్చేయండి.''

" ఆ ఛాయస్ మనకు లేదు. నువ్వు ఎరువిచ్చి నది బుక్ కాదు - పద్మని. ఈపాటికి దానిమీద వాళ్లు కొంత అభిమానం పెంచుకొని వుంటారు. ఒకసారి సెలవుల్లో వెళ్ళి చూసి వద్దాం. కొద్ది రోజులు పోతే దానికి అలవాటు అవుతుంది.''

" అంతే కాని మీరు వెళ్ళరన్నమాట.''

" వెళ్ళను. వెళ్ళి వాళ్ళ మనసులు నేను కష్టపెట్ట లేను...." శైలజ గిరిజ ఏడుపు మొదలెట్టారు.

" నా పద్మ నా క్కావాలి. ప్లీజ్ వెళ్ళండి." గట్టిగా అరిచింది శారద. మూర్తికి కళ్ళ నీళ్ళు తిరిగేయి.

" ఇదిగో పద్మ...." గుమ్మంలోంచి వినిపించింది. అందరూ అటుకేసి చూశారు.

పద్మనెత్తుకొని నిలబడి వున్నాడు స్వామి.

శారద ఒక్క అంగలో గుమ్మంకేసి వెళ్ళి స్వామి చేతిలో పద్మని అందుకొంది. పిల్లని ఒళ్లో పెట్టుకొని చతికిల పడిపోయింది. పిల్లలు ఆమె చుట్టూ చేరేరు.

మూర్తి అలాగే చూస్తూ వుండిపోయాడు.

" మీ పద్మ నాలుగు రోజులుగా నిరాహార దీక్ష చేస్తోంది. ఉత్తరం రాయడానికి కవరు మీద ఎడ్రసు రాశాను. మీకు ఉత్తరం రాసేసింది....పసి పిల్లని బాధపెట్టడం ఇష్టంలేక నిన్న బయలు దేరేను " అన్నాడు స్వామి.

అతను చెప్పేదేమి వినపడటం లేదు శారదకు - పద్మని కౌగలించుకొని గుండెకు హత్తుకుంది. పద్మ – తల్లి మెడ పట్టుకొంది. ఆ యిద్దరి కళ్ళల్లోనూ అశ్రువులే !.... □

నెమళ్ల ముగ్గు

ఈ ముగ్గు వెయ్యడానికి ముందుగా 25 చుక్కలు 5 వరుసలు 1 చుక్క తగ్గించి 23 చుక్కలు ఒక వరుస, 3 చుక్కలు తగ్గించి 17 చుక్కలు ఒక వరుస పెట్టుకోవాలి. తరువాత ఒక చుక్క చొప్పున తగ్గించి 15, 13, 11,9 చుక్కలు పెట్టుకోవాలి. ఆ తరువాత 7 చుక్కలు 3 వరుసలు, 5 చుక్కలు ఒక వరుస పెట్టుకుని ఈ ముగ్గులో చూసినట్లుగా కలుపుకుంటే చూడ ముచ్చటైన నెమళ్ల ముగ్గు పూర్తవుతుంది.
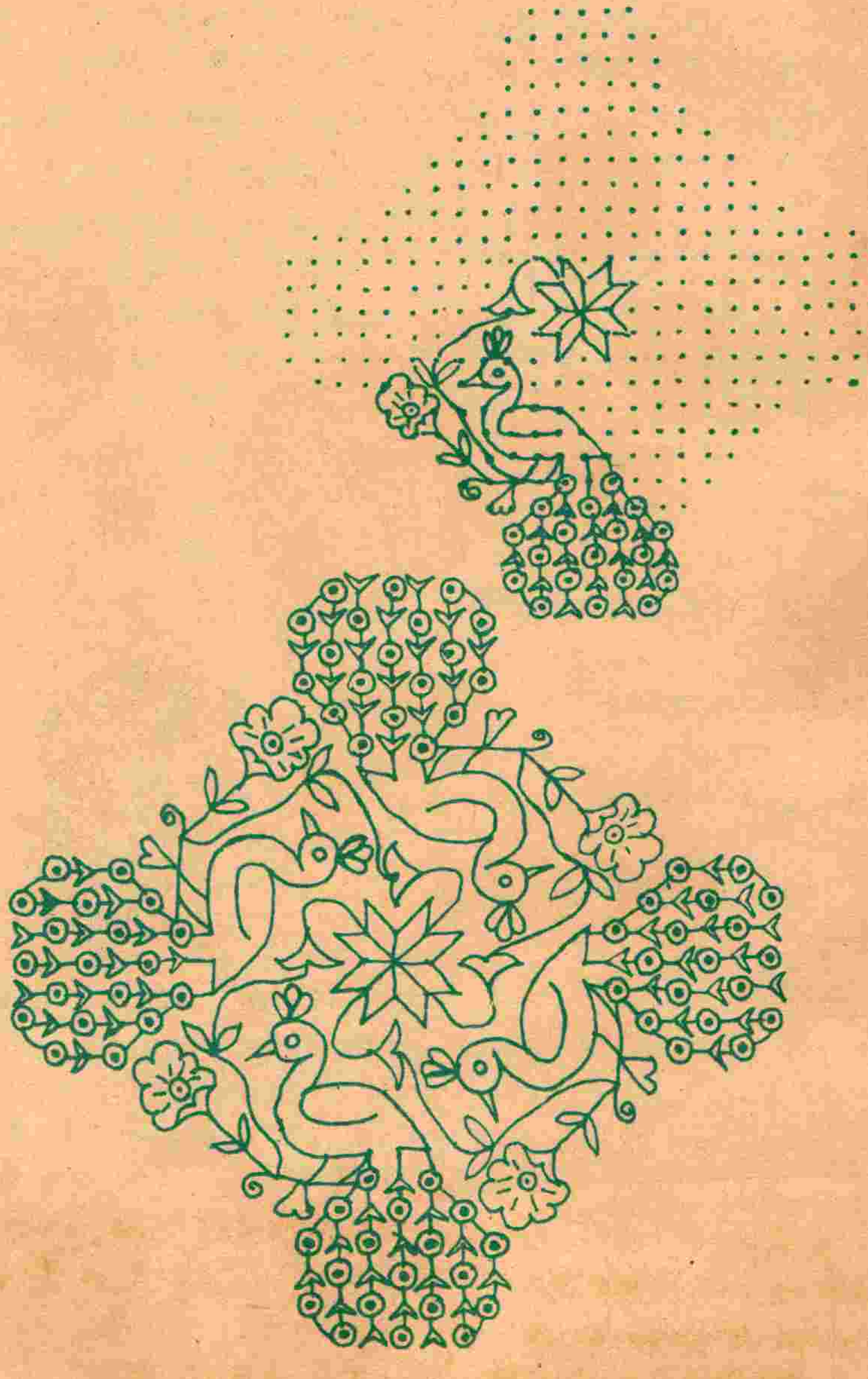
—ముంగర పద్మాపార్థసారధి